

Sygn. akt II Cz 446/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Sędziowie: SO Piotr Rajczakowski

SO Aleksandra Żurawska

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2013 r. w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym

zażalenia dłużników D. K. i P. K.

na pkt. II postanowienia Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 7 marca 2013 r., sygn. akt I Co 3774/12,

w sprawie ze skargi dłużników na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu W. W. z dnia 13 listopada 2012 r.

w sprawie egzekucyjnej z wniosku wierzyciela (...) Sp. z o. o. w W., sygn. akt Km 2166/11

p o s t a n a w i a:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w pkt. II w ten sposób, że uchylić wobec dłużniczki D. K. postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu W. W. z dnia 13 listopada 2012 r. w przedmiocie obciążenia dłużniczki kosztami postępowania egzekucyjnego,

II. oddalić dalej idące zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowienie z dnia 7 marca 2013 r. w pkt. II Sąd Rejonowy oddalił skargę dłużników na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu W. W. z dnia 13 listopada 2012 r. w przedmiocie ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego, uznając te koszty, w myśl art. 770 kpc, za koszty celowe, skoro to dłużnicy doprowadzili do przymusowych czynności egzekucyjnych związanych z wykonaniem wyroku eksmisyjnego. Wysokość tych kosztów nie była w skardze kwestionowana. Odnosząc się do podnoszonych przez skarżących kwestii braku środków na zapłatę przedmiotowych kosztów i ich trudnej sytuacji, Sąd wskazał, że okoliczności te nie mają żadnego znaczenia dla oceny trafności zaskarżonego postanowienia, gdyż ani art. 98 kpc, ani art. 770 kpc nie odwołują się do takich okoliczności.

W zażaleniu na powyższe postanowienie, wnosząc o uwzględnienie skargi na czynności komornika, dłużnicy zarzucili naruszenie art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W uzasadnieniu podnieśli, że Sąd zwolnił ich częściowo od kosztów sądowych, tj. od opłaty sądowej od skargi, mimo wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych w całości. Wskazali przy tym, że Sąd, zwalniając ich z przedmiotowej opłaty, dał wyraz zasadności skorzystania przez nich z dobrodziejstwa prawa ubogich, które wyrażone jest w art. 102 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W konsekwencji Sąd uznał, że obecny stan majątkowy skarżących jest wystarczającą przesłanką do zwolnienia od opłaty od skargi, tym bardziej zasadnym powinno być zwolnienie od

kosztów sądowych w całości, w przeciwnym razie częściowe zwolnienie od kosztów zamyka im drogę do wniesienia zażalenia od niekorzystnego dla nich rozstrzygnięcia z uwagi na konieczność poniesienia opłaty od zażalenia, na którą w obecnej chwili nie posiadają środków finansowych. W ocenie dłużników, ich stan majątkowy wykazany w oświadczeniu majątkowym jest wystarczającym dowodem na to, że nie są oni w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie podlegało uwzględnieniu jedynie w części, mianowicie w zakresie, w jakim Sąd Rejonowy oddalił skargę dłużniczki D. K. na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu W. W. z dnia 13 listopada 2012 r. w przedmiocie obciążenia skarżącej kosztami postępowania egzekucyjnego. Zgodnie z art. 771 kpc zwolnienie od kosztów sądowych, przyznane stronie przez Sąd w postępowaniu rozpoznawczym rozciąga się także na postępowanie egzekucyjne, natomiast z akt sprawy I C 876/10 wynika, że dłużniczka korzystała z takiego zwolnienia w postępowaniu poprzedzającym wszczęcie przeciwko niej egzekucji w sprawie KM 2166/11 – na mocy postanowienia z dnia 11 października Sąd Rejonowy w Wałbrzychu zwolnił D. K. od kosztów sądowych w całości (k. 217 akt sprawy I C 876/10). W takich zaś okolicznościach brak było podstaw do obciążenia dłużniczki kosztami wywołanymi wszczęciem i prowadzeniem przeciwko niej postępowania egzekucyjnego.

W pozostałym zakresie zażalenie należało oddalić. Przepis art. 770 kpc zawiera prawną regulację kosztów postępowania egzekucyjnego i stanowi *lex specialis* do art. 98 i nast. kpc. W postępowaniu egzekucyjnym obowiązuje więc zasada odpowiedzialności dłużnika za koszty egzekucji, niezależnie od wyniku tego postępowania, przy czym chodzi tu o koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Egzekucja zaś jest celowa tylko wówczas, gdy podejmowane przez komornika czynności mają wpływ na sprawne zaspokojenie żądania wierzyciela i są zgodne z przepisami prawa egzekucyjnego. Pozostałe reguły odnoszące się do kosztów postępowania rozpoznawczego, normowane w art. 98 -110 kpc, mają także odpowiednie zastosowanie w postępowaniu egzekucyjnym, ale pod warunkiem że nie naruszają zasady ponoszenia celowych kosztów egzekucji przez dłużnika. W piśmiennictwie podkreśla się, że nawet sąd nie może obciążyć tymi kosztami wierzyciela, choćby zachodziły podstawy z art. 100 -103 kpc. (zob. też E. Wengerek „Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne komentarz do części drugiej kodeksu postępowania cywilnego” Tom II, Wydawnictwo Zrzeszenia Prawników Polskich, Warszawa 1994r., str. 130). Dłużnik zatem zawsze ponosi koszty egzekucji, ale tylko w zakresie kosztów, które są zarazem niezbędne i celowe, a więc wprost zmierzają do wyegzekwowania konkretnego świadczenia (zasada kosztów celowych); zalicza się tu: koszty sądowe oraz opłaty i wydatki pobrane przez komornika, równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa, koszty przejazdu wierzyciela i jego pełnomocnika niebędącego adwokatem lub radcą prawnym w związku ze stawiennictwem, wynagrodzenie i wydatki jednego adwokata (radcy prawnego) itd. Dłużnik może kwestionować obciążenie go kosztami egzekucji, twierdząc że koszty te nie były niezbędne do celowego prowadzenia egzekucji. Skarżący P. K. zarzutów takich jednak nie podniósł, powołując się jedynie na swoją trudną sytuację materialną, co jednak, z wyżej wskazanych względów, nie mogło stanowić podstawy do odstąpienia od zasady wyrażonej w art. 770 kpc. Trzeba przy tym podkreślić, że koszty poniesione przez wierzyciela w ramach prowadzonego na jego wniosek postępowania egzekucyjnego były z pewnością kosztami celowymi, jak słusznie bowiem zauważył Sąd Rejonowy, to dłużnicy swoim działaniem doprowadzili do przymusowych czynności związanych z wykonaniem wyroku eksmisyjnego, wywołując konieczność wyłożenia przez wierzyciela niezbędnych w tym zakresie kosztów.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 2 kpc orzekł jak w pkt. I postanowienia, zaś dalej idące zażalenie oddalił (art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 2 kpc).